

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8CdoPr/4/2023
Identifikačné číslo spisu: 1317200084
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1317200084.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Ivana Rumana a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcu G. G., narodeného XX. C. XXXX, R., R. XXA, v súčasnosti bytom K. N. D., F. R. XX, XXX XX K. Y. D., Francúzska republika, zastúpeného advokátskou kanceláriou NITSCHNEIDER & PARTNERS, advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Lazaretská 12, IČO: 35 874 465 proti žalovanej obchodnej spoločnosti Plastic Omnium Auto Exteriors, s.r.o., Lozorno 995, IČO: 35 792 108, zastúpenej advokátskou kanceláriou PETERKA & PARTNERS advokátní kancelár s.r.o., Praha 1, Karlovo náměstí 671/24, Česká republika, IČO: 261 69 720, konajúca prostredníctvom PETERKA & PARTNERS advokátska kancelária s.r.o. organizačná zložka, Bratislava, Námestie Mateja Korvína 1, IČO: 35 884 703, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Bratislava pod sp. zn. 24Cpr/1/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. decembra 2022 sp. zn. 6CoPr/4/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie zamietla.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) zo 04. septembra 2020, č. k. 24Cpr/1/2017-480 tak, že žalobu zamietol (výrok I.), žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. V odôvodnení rozsudku odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) určil, že „skončenie pracovného pomeru okamžitým skončením zo dňa 02. novembra 2016 dané žalobcovi žalovanou je neplatné a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na plnú náhradu trov konania“. Citované rozhodnutie súdu prvej inštancie nasledovalo po rozhodnutí odvolacieho súdu zo dňa 31. januára 2020 č.k. 6CoPr/1/2019-431, ktorým v poradí prvý vyhovujúci rozsudok súdu prvej

inštancie zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovi ako vedúcemu pracovníkovi (pracoval na pozícii vedúceho závodu v Hlohovci) možno pri posudzovaní miery intenzity porušenia pracovnej disciplíny v súvislosti s jeho cestou do New Yorku pričítať len nedbanlivosť, a že prevažná miera zodpovednosti za porušenie interného predpisu žalovanej upravujúcej podmienky poskytnutia cestovného benefitu vyslanému zamestnancovi do domovskej krajiny pripadá na svedkyňu pani R. G. (v rozhodnom čase na pracovnej pozícii lokálnej personálnej manažérky u žalovanej, pracovne subordinačne zaradenej pod žalobcom). Výtkol súdu prvej inštancie, že bez opory vo vykonanom dokazovaní uveril žalobcovi, že sporný ústny pokyn personálnej manažérke ohľadom spôsobu evidencie jeho cesty do New Yorku nedal, na druhej strane spochybnil svedeckú výpoveď bývalej zamestnankyne pani R. G., podľa ktorej vo veci spôsobu nesprávneho evidovania a fakturácie letu konala na základe ústneho pokynu žalobcu. Odvolací súd usmernil súd prvej inštancie, že konanie vedúceho zamestnanca, ktorého úmyslom bolo uviesť zamestnávateľa do omylu ohľadom využitia poskytovaného benefitu, iniciovať vystavenie účtovného dokladu v rozpore so skutočnosťou s cieľom získať finančný prospech na úkor zamestnávateľa je z hľadiska stupňa intenzity porušenia pracovnej disciplíny závažným, ktoré zakladá dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“). Odvolací súd zároveň vytkol súdu prvej inštancie, že k posudzovaniu splnenia hmotnoprávnych predpokladov platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru pristúpil skôr, ako si vyriešil otázku splnenia jeho formálno-právnych predpokladov platnosti, zohľadniac, že určenie toho momentu je rozhodujúce v súvislosti s posúdením otázky plynutia prekluzívnych lehôt podľa § 77 a § 63 ods. 4 a § 68 ods. 2 Zákonníka práce.

2.1. Súd prvej inštancie, po vrátení spisu z odvolacieho súdu dospel k záveru, že vo veci nie je potrebné nariadiť pojednávanie a postupom podľa § 177 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) oznámil, že vo veci verejne vyhlási dňa 04. septembra 2020 vyššie citovaný, svojim obsahom takmer úplne identický, rozsudok.

2.2. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej na odvolacom pojednávaní, na ktorom doplnil a zopakoval dokazovanie ohľadom splnenia formálno-právnych náležitostí okamžitého skončenia pracovného pomeru (keďže uvedené v napadnutom rozsudku absentovalo) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny, keďže po doplnení dokazovania pokiaľ ide o splnenie zákonných formálno-právnych aspektov okamžitého skončenia pracovného pomeru dospel k záveru, že tieto boli naplnené.

2.3. Z dokazovania doplneného pred odvolacím súdom bolo skutkovo zistené, že žalovaná pred doručením okamžitého skončenia pracovného pomeru prostredníctvom Slovenskej pošty vyzvala žalobcu na osobné stretnutie za účelom jeho doručenia priamo na pracovisku, ktoré sa malo uskutočniť dňa 02. novembra 2016, na ktoré sa však žalobca nedostavil, hoci v tom čase ako zamestnanec žalovanej tak bol povinný urobiť. Nakoľko sa priame doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru na pracovisku (§ 38 ods. 1 Zákonníka práce) žalovanej nepodarilo, doručovala následne žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru poštou na poslednú známu adresu R. XXA, R. (na ktorej mal žalobca v čase trvania pracovného pomeru u žalovanej prenajatý byt, resp. rodinný dom), odovzdaním na poštovú prepravu dňa 04. novembra 2016, pričom listina bola žalobcovi doručená fikciou dňa 15. novembra 2016 po uplynutí 5-dňovej odbernej lehoty, kedy sa zásielka vrátila žalovanej späť ako neprevzatá v odbernej lehote. Dátum 15. novembra 2016 možno preto považovať za deň doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobcovi.

2.4. Pri posudzovaní primeranosti žalovanou určenej 5- dňovej odbernej lehoty na prevzatie tejto zásielky odvolací súd vychádzal z faktu, že žalobca v konaní netvrdil, že by mu vážne prekážky bránili prevziať zásielku v období od 05. novembra 2016 (kedy bola daná na poštovú prepravu) do 14. novembra 2016 (posledný deň odbernej lehoty), zohľadniac, že o obsahu zásielky musel mať, prihliadnuc na všetky súvisiace udalosti, ktoré sa pred týmto dátumom stali, vedomosť (prebiehajúce interné vyšetrenie

okolností objednania leteniek na jeho dovolenku do NY, osobné stretnutie žalobcu dňa 12. októbra 2016 s pani G. E. - HR riaditeľkou pre Slovensko a Poľsko a pánom R. W. - priamym nadriadeným žalobcu - ohľadom jeho dovolenkovej destinácie v auguste 2016). Odvolací súd tiež dospel k záveru, že zo strany žalovanej bola dodržaná aj prekluzívna lehota na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce so žalobcom.

2.5. Pri posudzovaní subjektívnej dvojmesačnej lehoty považoval odvolací súd za podstatné, kedy sa o porušení pracovnej disciplíny dozvedel priamy nadriadený žalobcu, pán R. W., ktorý bol kompetentný vyvodit', resp. iniciovať z príslušných zistení aj relevantné právne kroky vo vzťahu ku skočeniu pracovného pomeru so žalobcom (teda nie osoby ako pani L., pani G., ani pani T., ktoré boli podriadené žalobcu). Interné vyšetrovanie nákupu leteniek sa začalo 23. septembra 2016 (č.l. 153, č.l. 618), dňa 26. septembra 2016 reagovala cestovná agentúra Carlson Wagolit Travel e-mailom na opakovaný dopyt žalovanej ohľadom fakturácie leteniek žalobcu, a ktorá oznámila pánovi W., finančnému riaditeľovi Plastic Omnium pre región Slovensko, pravdivé okolnosti vystavenia faktúry na letenky pre žalobcu (cit. „...letenky pána G. boli objednávané a vystavené za špeciálnych podmienok podľa požiadaviek pani G...“, následne ešte v ten deň (26. septembra 2016) e-mailom pán R. W. oznámil žalobcovi, že sa vyskytli otázky ohľadom nákupu jeho leteniek. Napokon interné vyšetrovanie bolo zavŕšené dňa 12. októbra 2016 na osobnom stretnutí žalobcu s pánom R. W. a pani G. E. v závode v Hlohovci. Možno teda ustáliť, že dňa 26. september 2016 sa priamy nadriadený žalobcu dozvedel o porušení pracovnej disciplíny žalobcom, pokiaľ ide o okolnosti súvisiace s objednaním, nákupom a fakturáciou sporných leteniek žalobcu. Pokiaľ ide o druhé vytknuté porušenie pracovnej disciplíny uvedené v písomnom okamžitom skončení pracovného pomeru, konkrétne že „žalobca na osobnom stretnutí dňa 12. októbra 2016 klamal svojim nadriadeným o skutočnej destinácii svojho letu, o tomto porušení sa nadriadený žalobcu dozvedel priamo na stretnutí, teda v tento deň“, tak v prípade oboch týchto skutkov, zohľadniac začiatok plynutia dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, odvolací súd bol toho názoru, že k okamžitému skončeniu pracovného pomeru došlo včas, nakoľko o prvom skutku získal priamy nadriadený žalobcu relevantnú vedomosť 26. septembra 2016, v prípade druhého skutku dňa 12. októbra 2016. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalobcovi doručené dňa 15. novembra 2016.

2.6. Pokiaľ ide o hmotnoprávne predpoklady platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, po zopakovaní dokazovania, dospel odvolací súd k záveru, že skutky, ktoré bolo žalobcovi v „Okamžitom skončení pracovného pomeru zo dňa 02. novembra 2016“ kladené za vinu sa stali a majú intenzitu závažného porušenia pracovnej disciplíny, zakladajúceho postup zamestnávateľa podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

2.6.1. Vo vzťahu k prvému skutkovému dôvodu Okamžitého skončenia pracovného pomeru, a síce že žalobca „dal dňa 11. augusta svojej podriadenej zamestnankyni pani R. G. priamy pokyn, aby jeho cestu a cestu jeho rodiny do NY evidovala ako cestu do Francúzska a nie ako cestu do Spojených štátov amerických“; odvolací súd nevidel dôvod, aby svedeckú výpoveď pani R. G. degradoval spôsobom ako to urobil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie totiž bez kontextu s ďalšími skutkovými zisteniami z hľadiska hodnotenia dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, vyhodnotil výsluch žalobcu ako silnejší dôkaz než svedeckú výpoveď pani R. G.. Hodnovernosť svedeckej výpovede tejto svedkyne je však podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vnímať aj v kontexte s ďalšími skutkovými zisteniami a dôkazmi, konkrétne z e-mailu zo dňa 08. augusta 2016, ktorý žalobca zaslal pani R. G., a ktorého obsahom bol pokyn na zabezpečenie rezervácie pre neho a jeho rodinu na cestu do NY (č.l. 76), v ktorom uvádza ceny letov Viedeň - Bazilej (734 eur) a Viedeň - New York (449 eur); následného postupu žalobcu, ktorým oznámil 09. augusta 2016 pani R. G. konkrétny termín dovolenky 15.-26. augusta 2016. Dňa 10. augusta 2016 zaslala cestovná agentúra menovanej svedkyne ponuku letov spolu s cenami leteniek (č.l. 78), žalobca si vybral konkrétny let (e-mail na č.l. 81 zo dňa 11. augusta 2016) s cenou leteniek z Viedne na JFK a späť 1 010,49 eura - dieťa, 1 201,49 eur - dospelý) a následne svedkyňa požiadala e-mailom zo dňa 11. augusta 2016 cestovnú agentúru, aby do faktúry uviedla destináciu VIE - Basel a späť (č.l. 90). Napokon dňa 11. augusta 2016 žalobca schválil platbu za jeho elektronické letenky v celkovej výške 4 423,96 eura v systéme SAP (listina na č.l. 108 - 112, 152, 611.). Z uvedeného vyplýva, že žalobca, na pracovnej pozícii vedúceho závodu, musel byť uzrozumený

s tým, že ceny leteniek do NY (cca. 1 000 eur - 1 200 eur za 1 letenku) prevyšujú cenu letu do domovskej krajiny, ktorú si dňa 08. augusta 2016 sám vyhľadal (734 eur za 1 letenku), teda že porušuje interný predpis. Napriek tomu nevyvinul žiadnu aktivitu s úmyslom cenový rozdiel zamestnávateľovi dorovnať.

2.6.2. Konanie žalobcu bolo zavŕšené ďalším skutkovým dôvodom porušenia pracovnej disciplíny uvedeným v Okamžitom skončení pracovného pomeru, konkrétne, že „dňa 12. októbra 2016 v snahe zakryť toto konanie tvrdil, že v uvedenom čase cestoval do Francúzska, aj keď toto tvrdenie bolo v rozpore so zisteniami zamestnávateľa“, ktoré je samo o sebe z hľadiska intenzity porušenia pracovnej disciplíny ďalším dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru. Išlo totiž o klamanie svojich nadriadených, čo vyplynulo zo svedeckých výpovedí pána R. W. a pani G. E.. Konanie žalobcu ako vedúceho zamestnanca, s úmyslom uviesť zamestnávateľa do omylu ohľadom využitia poskytovaného benefitu, iniciovať, resp. odobriť vystavenie účtovného dokladu v rozpore so skutočnosťou s cieľom získať finančný prospech na úkor svojho zamestnávateľa, následne v rámci interného prešetrovania okolností nákupu leteniek poprieť skutočný cieľ dovolenkovej destinácie pred svojimi nariadenými, bolo podľa odvolacieho súdu z hľadiska svojej intenzity závažným porušením pracovnej disciplíny, ktoré zakladá dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Nič na tom nemení ani okolnosť, že žalobca bol výborným manažérom, ktorý v rámci svojej pracovnej kariéry obdržal ocenenia za svoju riadiacu prácu (ktorú však pre žalovaného začal vykonávať až od 15. novembra 2015 na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú). Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny a preto ho podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

3.1. V rámci dovolania podľa § 420 písm. f) CSP žalobca namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, spočívajúci v riešení právnej otázky doručovania okamžitého skončenia pracovného pomeru poštovým podnikom až pred odvolacím súdom, čím mu nebolo umožnené aby uplatňoval a bránil svoje práva v dvojestupňovom konaní. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že spor bol viac krát prejednaný na pojednávaní pred odvolacím súdom.

3.2. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobca namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia jednej právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (sp. zn. 8Cdo/86/2018), keď bez toho aby zobral do úvahy špecifiká prejedávanej veci, posúdil konania, ktoré sa žalobcovi kladú za vinu, ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Nesúhlasil s posúdením konania žalobcu na základe skutkového stavu, ktorý sám zistil (v bode 13 rozsudku) ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Žalobca bol toho názoru, že nakoľko pokyn pani G. na zmenu destinácie letu nikdy nedal, pričom danie tohto pokynu preukázané v konaní nebolo, tak pred súdom nebolo preukázané ani porušenie pracovnej disciplíny z jeho strany. Uviedol, že ak by aj k porušeniu dôjsť malo, tak odvolací súd sa takmer vôbec, až na posledný odsek v bode 5.6 vyššie, kde len stroho konštatuje osobu zamestnanca, nezaoberal ďalšími relevantnými špecifikami prípadu ako sú 1) osoba zamestnanca, 2) funkcia, ktorú vykonáva (resp. jeho pracovné zaradenie), 3) jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, 4) spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, 5) situácia, v ktorej k porušeniu došlo, 6) dôsledky pre zamestnávateľa, ktoré v dovolaní obširne opísal.

3.3. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia troch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte neboli vyriešené.

3.3.1. Prvou právnou otázkou sa žalobca v dovolaní domáhal, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol, či sa doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru poštovým podnikom v zmysle § 38 ods. 1 Zákonníka práce považuje za platné, aj v prípade, keď zamestnávateľom nebola dodržaná postupnosť krokov doručenia písomnosti zamestnancovi v zmysle Zákonníka práce. Konkrétne „či je

nepriame doručovanie platné, ak zamestnávateľ opomenie priame doručovanie písomností“. Žalobca mal za to, že žalovaná postupnosť krokov v zmysle § 38 Zákonníka práce nedodrжала a doručovala rovno nepriamo, v dôsledku čoho je okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné. Keďže žalobca toho času nebol skrz prekážky v práci na strane zamestnávateľa na pracovisku, tak primárna forma priameho doručovania nebola dobre možná, a žalovaná preto mohla pristúpiť k sekundárnej forme priameho doručovania, t. j. osobne v jeho byte alebo kdekoľvek bude zastihnutý. Až následne môže dôjsť k nepriamemu doručovaniu poštovým podnikom. Žalobca bol názoru, že dovolací súd sa nezaoberal otázkou prípustnosti nepriameho doručovania poštovým podnikom v prípade, ak neboli splnené podmienky priameho doručovania zamestnancovi. Keď odvolací súd pripustil poštové doručovanie ako prípustné, odklonil sa tak od ustanovení Zákonníka práce, pohľadu právnej teórie a praxe na problematiku, a nezobral do úvahy Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21 Cdo 1350/2009, či sp. zn. 21 Cdo 3282/2014, ktorý sa touto otázkou v minulosti zaoberal, pričom slovenská a česká právna úprava boli toho času v otázke doručovania takmer rovnaké. Žalobca mal za to, že tým, že odvolací súd tejto forme doručovania pripísal platnosť, a teda s týmto doručovaním spojil aj právne následky doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru, tak sa odvolací súd v rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.3.2. Druhou právnou otázkou sa žalobca v dovolaní domáhal, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol, „či je skrátenie odbernej lehoty na prevzatie doručovanej písomnosti z 18 kalendárnych dní (ako dlhodobo upravujú poštové podmienky Slovenskej pošty) na 5 dní, lehotou primeranou, a teda či je takéto skrátenie zamestnávateľom v súlade s čl. 2 a § 13 ods. 3 Zákonníka práce, alebo naopak v rozpore s týmito ustanoveniami Zákonníka práce“. Žalobca uviedol, že odvolací súd skrátenie odbernej lehoty na 5 dní posúdil za primerané z dôvodu, že v konaní netvrdil, že by mu vážne prekážky bránili prevziať zásielku, pričom podľa žalobcu takúto námietku vôbec nemusel vzniesť. Žalobca mal za to, že odvolací súd mal skrátenie odbernej lehoty posudzovať nie tak, že svoj právny názor založí na nevyslovení vážnych prekážok na neprevzatie v 5 dňovej lehote zamestnancom, a toto mu pripíše na škodu, ale tak, že skrátenie lehoty posúdi ako zneužitie výkonu práva zamestnávateľom a konanie v rozpore s dobrými mravmi podľa čl. 2 a § 13 ods. 3 Zákonníka práce. Žalobca v bode 3.15 a 3.16 dovolania poukázal na skutočnosť, že nakoľko právna úprava, ktorá by neprimerané skracovanie odbernej lehoty limitovala, v čase doručovania okamžitého skončenia absentovala, domáha sa pred dovolacím súdom ochrany práva skrz porušenie dobrých mravov a zneužitie práva na škodu zamestnanca. V tejto súvislosti poukázal na to, že zákonná úprava v posledných rokoch (od 2017 do 2022) na problém neprimeraného skracovania odborných lehôt zamestnávateľmi reagovala tak na úseku štátnej správy, ako aj súkromného sektora.

3.3.3. Treťou právnou otázkou sa žalobca v dovolaní domáhal toho, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol, „či deň, keď na pracovisku zamestnávateľa o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru vie minimálne 5 zamestnancov, z toho minimálne jeden, ktorý je členom oddelenia kontrolingu zamestnávateľa vo vzťahu k porušeniam pracovnej disciplíny možno považovať za moment, keď sa zamestnávateľ dozvedel o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru“. Žalobca bol toho názoru, že odvolací súd vec nesprávne posúdil, keď za moment, keď sa zamestnávateľ dozvedel o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru určil deň 26. septembra 2023, keď sa o porušení pracovnej disciplíny mal dozvedieť pán R. W., ktorý nebol zamestnancom žalovanej, avšak figuroval na vyšších pozíciách v rámci jej skupiny. Z dôvodu, že už v auguste 2016 o dôvode na skončenie pracovného pomeru vedeli pani G., pani G., pani L., preto už v auguste 2016 bolo žalovanej zrejme, že žalobca cestoval do USA namiesto Bazileja. Žalobca mal za to, že akonáhle o dôvode skončenia pracovného pomeru vie skupina ľudí, tak už nejde o tajomstvo, ale o verejnú informáciu. Podľa jeho názoru nie je nevyhnutné držať sa judikatúry, v zmysle ktorej platí, že zamestnávateľ sa o dôvode skončenia pracovného pomeru dozvie dňom, keď sa o tomto dôvode dozvie najbližšie priamo nadriadený zamestnanec ukončovaného zamestnanca. Zamestnanec (žalobca) v tomto prípade nemal najbližšieho priamo nadriadeného zamestnanca u žalovanej, a zároveň o ceste žalobcu do USA u žalovanej prevládala preukázateľná všeobecná vedomosť.

3.4. V závere dovolania žalobca navrhol odloženie právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle §

444 ods. 2 CSP až do vydania rozhodnutia v dovolacom konaní, pričom ako dôvod hodný osobitného zreteľa uvádza skutočnosť, že v tomto spore je v postavení slabšej strany - zamestnanca. Zároveň bol názoru, že o dovolacích otázkach je v slovenskej právnej praxi potrebné rozhodnúť, preto existuje predpoklad, že dovolanie nebude pre nedôvodnosť zamietnuté, či v zmysle § 447 CSP odmietnuté a má za to, že v tomto dovolacom konaní existuje predpoklad úspešnosti dovolania. Neodloženie právoplatnosti rozsudku by mohlo viesť k začatiu konania o náhrade trov súdneho konania, čo by v prípade úspešnosti tohto dovolania bolo nehospodárne tak pre súd (administratívne úkony), ako aj pre žalobcu a žalovanú (náklady spojené s právnym zastúpením).

3.5. Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, alternatívne, aby v zmysle § 449 ods. 3 CSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 4. septembra 2020 č. k. 24Cpr/1/2017 vo všetkých jeho výrokoch ako vecne správny potvrdzuje a žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu 100 %.

4. Žalovaná vo svojom rozsiahlom vyjadrení k dovolaniu, vzhľadom na skutočnosti v ňom uvedené vyjadrila presvedčenie, že dovolanie žalobcu je neprípustné a dovolací súd by ho mal odmietnuť, subsidiárne by ho mal zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia (§ 438 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1 a 3 CSP), skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolať prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod.

Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. V danom prípade dovolateľ v bode 6.2. dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP proti zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým mu znemožnil aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, „že v riešení právnej otázky doručovania okamžitého skončenia pracovného pomeru poštovým podnikom došlo až pred odvolacím súdom, čím žalobcovi nebolo umožnené aby uplatňoval a bránil svoje práva v dvojestupňovom konaní. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že spor bol viac krát prejednaný na pojednávaní pred odvolacím súdom“, čím namieta v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP, že odvolací súd vykonával vo veci ďalšie dokazovanie a porušil zásadu dvojinštančnosti konania.

13. V súvislosti s uvedenou námietkou žalobcu dovolací súd uvádza, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

14. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že ak odvolací súd v rámci preskúmania rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie zopakuje. Uvedená povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde má odvolací súd iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Zároveň, ak chce odvolací súd vstúpiť do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, obligatórne musí byť nariadené odvolacie pojednávanie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1279, 1287).

15. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd svojim skorším uznesením zo dňa 31. januára 2020 č. k. 6CoPr/1/2019-431 zrušil v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie za účelom doplnenia dokazovania ohľadom splnenia formálno-právnych náležitostí okamžitého skončenia pracovného pomeru. Nakoľko uvedené nebolo súdom prvej inštancie vykonané, prejednal odvolací súd odvolanie žalovanej proti druhému rozsudku súdu prvej inštancie na odvolacom pojednávaní, na ktorom zopakoval a doplnil

dokazovanie a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny. Odvolacie pojednávania sa konali v dňoch 23. novembra 2022, 14. a 22. decembra 2022, na ktorých boli prítomní právni zástupcovia žalobcu aj žalovanej, mali možnosť aktívne sa na pojednávaní zúčastňovať a realizovať všetky svoje procesné práva, vrátane práva vyjadrovať sa k vykonanému dokazovaniu, a dokazovanie bolo vykonané procesne správny spôsobom. Žalobca právo vyjadriť sa k dokazovaniu využil na pojednávaní a pripojil aj písomné vyjadrenie k novým dôkazom a nepriamemu doručovaniu zo dňa 19. decembra 2022. Porušením zásady dvojinštančnosti konania nie je, ak odvolací súd, v danom prípade po vykonanom dokazovaní, dospeje k odlišným skutkovým a právnym záverom než súd prvej inštancie. Uvedená dovolacia námietka preto vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá.

16. V posudzovanom prípade dovolací súd uzatvára, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

17. Následne dovolací súd pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 a) a b) CSP a § 432 CSP.

18. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobca namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia jednej právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (za takéto označil rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/86/2018), keď „bez toho aby zobral do úvahy špecifiká prejedávanej veci, posúdil konania, ktoré sa žalobcovi kladú za vinu ako závažné porušenie pracovnej disciplíny“. Nesúhlasil s posúdením konania žalobcu na základe skutkového stavu, ktorý odvolací súd zistil (v bode 13 rozsudku) ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Žalobca bol toho názoru, že nakoľko pokyn pani G. na zmenu destinácie letu nikdy nedal, pričom danie tohto pokynu preukázané v konaní nebolo, tak pred súdom nebolo preukázané ani porušenie pracovnej disciplíny z jeho strany. Uvedol, že ak by aj k porušeniu dôjst malo, tak odvolací súd sa takmer vôbec, až na posledný odsek v bode 5.6 vyššie, kde len stroho konštatuje osobu zamestnanca, nezaoberal ďalšími relevantnými špecifikami prípadu ako sú 1) osoba zamestnanca, 2) funkcia, ktorú vykonáva (resp. jeho pracovné zaradenie), 3) jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, 4) spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, 5) situácia, v ktorej k porušeniu došlo, 6) dôsledky pre zamestnávateľa, ktoré v dovolaní obširne opísal.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

23. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 písm. a) CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. b) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

26. Z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že v prejednávanej veci odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že skutky, ktoré bolo žalobcovi v Okamžitom skončení pracovného pomeru zo dňa 02. novembra 2016 kladené za vinu sa stali a majú intenzitu závažného porušenia pracovnej disciplíny, zakladajúceho postup zamestnávateľa podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

26.1. Z toho ako žalobca formuloval svoje dovolacie námietky vo vzťahu k ustanoveniu § 421 ods. 1 písm. a) CSP (viď bode 18 tohto rozhodnutia) dovolací súd dospel k záveru, že v podstate namieta skutkové zistenia odvolacieho súdu a z toho plynúce právne závery o závažnom porušení pracovnej disciplíny. Konkrétne žalobca nesúhlasil s vyhodnotením zistených skutkových okolností odvolacím súdom v bode 13 rozsudku, (...že dal dňa 11. augusta 2016 svojej podriadenej zamestnankyni pani R. G. priamy pokyn, aby jeho cestu a cestu jeho rodiny do NY evidovala ako cestu do Francúzska a nie ako cestu do Spojených štátov amerických) ako závažným porušením pracovnej disciplíny. Žalobca tvrdil, že pani R. G. takýto pokyn nikdy nedal, a v podstate teda vytýka odvolaciemu súdu, že nesprávne hodnotil dôkazy, tvrdiac, že tento svoje závery založil iba na tvrdení jednej zamestnankyne. K spôsobu, ktorým žalobca v danom prípade odôvodňuje prípustnosť svojho dovolania, najvyšší súd uzatvára, že v podstate namieta správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu ako výsledok hodnotenia dôkazov a následne nesprávne právne posúdenie. Spochybňovanie zisteného skutkového stavu odvolacím súdom však nezakladá prípustnosť dovolania a nie je v zmysle CSP dovolacím dôvodom. Žalobca teda dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou skutkového a právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP; právnú otázku zásadného významu - ktorú odvolací

súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie ale nijako neformuluje.

26.2. Dovolací súd ďalej uvádza, že žalobca v dovolaní spochybňuje odvolacím súdom zodpovedané posúdenie stupňa intenzity jeho konania pre jeho právnu kvalifikáciu ako závažného porušenia pracovnej disciplíny, pretože odvolací súd sa takmer vôbec, až na jeden odsek, v ktorom len stroho konštatuje osobu zamestnanca, nezaoberal ďalšími relevantnými špecifikami prípadu ako sú 1) osoba zamestnanca, 2) funkcia, ktorú vykonáva (resp. jeho pracovné zaradenie), 3) jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, 4) spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, 5) situácia, v ktorej k porušeniu došlo, 6) dôsledky pre zamestnávateľa. V danej súvislosti najvyšší súd uvádza, že otázka - či sa zamestnanec dopustil zavineného porušenia pracovnej disciplíny, a v prípade kladného záveru o aký stupeň porušenia pracovnej disciplíny v konkrétnom prípade ide, je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Pri týchto úvahách nie je súd obmedzovaný žiadnymi konkrétnymi hľadiskami, či hranicami, ale berie v úvahu iba špecifiká prejednávanej veci, čo odvolací súd v preskúmvanej veci zohľadnil. Z hľadiska uvedeného sa odvolací súd v otázke skúmania, či porušenie pracovných povinností je zavinené, akej intenzity a jej hodnotenia neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú predstavuje nielen dovolateľom označené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/86/2018, ale aj sp. zn. 5 Cdo 74/2008, „ak má byť porušenie pracovnej disciplíny postihnuteľné ako dôvod na skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť toto porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca zavinené a musí dosahovať určitý stupeň intenzity“. Ďalej tiež podľa rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 95/2009, sp. zn. 3 Cdo 71/2003 a sp. zn. 3 Cdo 316/2009 „hodnotenie intenzity porušenia pracovnej disciplíny závisí vždy od konkrétnych okolností prípadu a v zásade ju ovplyvňujú (demonštratívne) vymedzené kritériá“.

26.3. V danom prípade je dovolací súd skôr toho názoru, že dovolateľ argumentáciou v rámci uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vytýka nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, nedostatky v procese dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov ako i nesprávne právne posúdenie žaloby. Pozornosti najvyššieho súdu tiež neušlo, že odvolací súd pri rozhodovaní o intenzite porušenia pracovnej disciplíny v bode 13. rozsudku zohľadnil špecifickosť prípadu, kedy popri samotnom charaktere skutku za relevantné považoval aj pracovné zaradenie zamestnanca (v pozícii vedúceho zamestnanca), prihliadol aj na jeho úspechy v manažérskej pozícii, čo však nevedlo k posúdeniu intenzity porušenia pracovnej disciplíny žalobcom ako menej závažnej. Dovolací súd zároveň dodáva, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

27. Na základe vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že ani uplatnený dovolací dôvod žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je dôvodný.

28. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia troch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené.

29. Žalobca sa prvou právnou otázkou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP domáhal toho, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol, „či sa doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru poštovým podnikom v zmysle § 38 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“) považuje za platné, aj v prípade, keď zamestnávateľom nebola dodržaná postupnosť krokov doručenia písomnosti zamestnancovi v zmysle Zákonníka práce“, konkrétne „či je nepriame doručovanie platné, ak zamestnávateľ opomenie priame doručovanie písomnosti.“

29.1. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania)

niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

29.2. Dovolací súd zastáva názor, že zistenie okolností doručovania okamžitého skončenia pracovného pomeru, je otázkou skutkovou a jej riešenie vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomuto prípadu. Zodpovedanie predmetnej otázky je výsledkom vykonaného dokazovania v danom spore. V okolnostiach daného prípadu odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu nepredstavuje podľa názoru dovolacieho súdu vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. K tomu dovolací súd považuje za potrebné ešte poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky dovolateľa týkajúce sa spochybnovania skutkových zistení a skutkových záverov považuje dovolací súd za neopodstatnené. Navyše, úlohou dovolacieho súdu v rámci dovolacieho konania nie je riešenie skutkových otázok, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

29.3. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobcom uvedený dovolací dôvod je založený na nesprávnom skutkovom predpoklade, že „zamestnávateľ opomenul priame doručenie písomností“, pretože takáto skutočnosť nevyplýva zo skutkových záverov odvolacieho súdu. Zo zistení odvolacieho súdu na pojednávaní konanom dňa 22. decembra 2022 vyplýva, že žalovaná sa pokúšala žalobcovi doručovať okamžité skončenie pracovného pomeru tak, že sa s ním dohodla, že sa dostaví na pracovisko na účely ukončenia pracovného pomeru a odovzdania vecí (viď e-mail žalovanej z 27. októbra 2016 adresovaný žalobcovi), keďže žalobca sa na pracovisku nenachádzal z dôvodu prekážok v práci. Žalobca sa bez uvedenia dôvodu napriek výslovnej dohode so žalovanou na pracovisko nedostavil, hoci, v tom čase bol stále v pracovnom pomere u žalovanej, mal teda povinnosť sa v daný deň na pracovisko dostať. Žalobca tak sám vedome znemožnil osobné doručenie písomnosti na pracovisku, pretože bezdôvodne porušil dohodu so zamestnávateľom. Žalovaná vzhľadom na skutočnosť, že osobné doručenie písomnosti na pracovisku nebolo možné a tiež vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa zdržiaval na adrese R. XX/A H. R., pričom sídlo odšepného závodu zamestnávateľa je v Hlohovci, doručovala následne písomnosť prostredníctvom poštového podniku (bližšie bod 12. rozsudku odvolacieho súdu).

30. Dovolateľ, ako už bolo uvedené vyššie, v prípade namietanej prvej otázky konkrétne nevymedzil právnu otázku, nakoľko išlo o otázku skutkovú. Takáto otázka nemôže byť relevantná ani z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania ani v zmysle tohto ustanovenia.

31. Druhou právnou otázkou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa žalobca domáhal toho, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol „či je skrátenie odbernej lehoty na prevzatie doručovanej písomnosti z 18 kalendárnych dní (ako dlhodobu upravujú poštové podmienky Slovenskej pošty) na 5 dní, lehotou primeranou, a teda či je takéto skrátenie zamestnávateľom v súlade s čl. 2 a § 13 ods. 3 Zákonníka práce, alebo naopak v rozpore s týmito ustanoveniami Zákonníka práce“.

31.1. Ako už najvyšší súd uviedol v bode 24. tohto rozhodnutia, aby určitá otázka mohla byť relevantná

z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť o otázku právnu, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

31.2. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že právne posúdenie odvolacieho súdu sa nezakladalo na skutkovom zistení, že odberná lehota bola skrátaná z 18 dní na 5 dní. V bode 12. odôvodnenia rozhodnutia k posúdeniu žalovanou určenej 5- dňovej odbernej lehoty na prevzatie zásielky odvolací súd vychádzal z faktu, že žalobca v konaní netvrdil, že by mu vážne prekážky bránili prevziať zásielku v období od 05. novembra 2016 (kedy bola daná na poštovú prepravu) do 14. novembra 2016 (posledný deň odbernej lehoty), zohľadniac, že o obsahu zásielky musel mať, prihliadnuc na všetky súvisiace udalosti, ktoré sa pred týmto dátumom stali, vedomosť. Odvolací súd tak svoj právny záver založil iba na skutkovom zistení, že žalobca nevyslovil vážne prekážky, ktoré by mu bránili prebrať zásielku v určenej odbernej lehote.

31.3. Dovolací súd tak v rámci dovolacieho prieskumu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 CSP dospel k záveru, že napádané rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo ani od posúdenia dovolateľom vymedzenej druhej otázky. Predmetná dovolacia otázka, týkajúca sa primeranosti skrátenia odbernej lehoty na prevzatie zásielky na 5 dní (poukazujúc i na tvrdenie žalobcu v bode 3.15 a 3.16 dovolania, že právna úprava, ktorá by neprimerané skracovanie odbernej lehoty limitovala, v čase doručovania okamžitého skončenia absentovala) sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočívalo dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade povahu akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemalo žiaden vplyv na právne postavenie žalobcu vo vzťahu k predmetu prejednávaneho sporu.

32. Treťou právnou otázkou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa žalobca domáhal toho, aby dovolací súd posúdil a následne rozhodol „či deň, keď na pracovisku zamestnávateľa o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru vie minimálne 5 zamestnancov, z toho minimálne jeden, ktorý je členom oddelenia kontrolingu zamestnávateľa vo vzťahu k porušeniam pracovnej disciplíny možno považovať za moment, keď sa zamestnávateľ dozvedel o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru.“ Vyslovil názor, že nie je nevyhnutné držať sa judikatúry, v zmysle ktorej platí, že zamestnávateľ sa o dôvode skončenia pracovného pomeru dozvie dňom, keď sa o tomto dôvode dozvie najbližšie priamo nadriadený zamestnanec ukončovaného zamestnanca. Zamestnanec (žalobca) v tomto prípade nemal najbližšieho priamo nadriadeného zamestnanca u žalovanej a zároveň o jeho ceste do USA u žalovanej prevládala preukázateľná všeobecná vedomosť.

32.1. Odvolací súd v bode 12. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že zo strany žalovanej bola dodržaná aj prekluzívna lehota na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce so žalobcom. Pokiaľ ide o posudzovanie subjektívnej dvojmesačnej lehoty, pre túto v okolnostiach daného prípadu bolo podstatné, kedy sa o porušení pracovnej disciplíny dozvedel priamy nadriadený žalobcu, pán R. W., ktorý bol kompetentný vyvodiť, resp. iniciovať z príslušných zistení aj relevantné právne kroky vo vzťahu ku skočeniu pracovného pomeru so žalobcom (teda nie osoby ako pani L., pani G., ani pani T., ktoré boli podriadené žalobcu).

32.2. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu poukázala na to, že otázka okamihu kedy sa zamestnávateľ dozvie o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru, resp. výpovede, už v rozhodovacej praxi dovolacieho súd riešená bola. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Nejvyššího soudu ČSR, z 22. decembra 1972 sp zn. 5Cz 37/72, R 64/1978, podľa ktorého: „Jednomesiční lhůta k výpovědi podle ustanovení § 46 odst. 3 zák. práce počne běžet ode dne, kdy organizace zjistila důvod výpovědi. Organizace zjistí důvod k výpovědi tehdy, jestliže tento důvod zjistí kterýkoliv její pracovník, jenž je pracovníkovi, který pracovní kázeň porušil, služebně nadřízen a je tedy oprávněn tomuto podřízenému pracovníkovi ukládat pracovní úkoly a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny (ve smyslu ustanovení §

9 odst. 3 zák. práce).“ Na uvedenú judikatúru buď priamo odkazuje súdna prax všeobecných súdov pri formulovaní právnych záverov v otázke okamihu začatia plynutia lehoty rozhodujúcej pre okamžité skončenie pracovnej disciplíny (rozhodnutia súdov nižších inšancií, niektoré podrobené prieskumu Ústavného súdu Slovenskej republiky, vid'.: IV. ÚS 561/2012, IV. ÚS 127/2011, 16CoPr/3/2012) alebo z vyššie uvedeného právneho názoru súdna prax vychádza aj bez odkazu na spomenutú judikatúru vid'. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. februára 2022 sp. zn. 4Cdo/239/2020 právna veta ktorého znie: „Zákonník práce viaže možnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na určité v zákone uvedené dôvody, ktoré možno použiť iba v lehote vymedzenej zákonom (§ 68 Zákonníka práce). Dvojmesačná lehota má charakter subjektívnej lehoty a začína plynúť okamihom, keď zamestnávateľ zistí dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru, t. j. keď tento dôvod zistí ktorýkoľvek z nadriadených zamestnancov.“

32.3. K názoru vyjadrenému žalobcom v dovolaní, že nie je nevyhnutné držať sa judikatúry, v zmysle ktorej platí, že zamestnávateľ sa o dôvode skončenia pracovného pomeru dozvie dňom, keď sa o tomto dôvode dozvie najbližšie priamo nadriadený zamestnanec ukončovaného zamestnanca a k formulovanej právnej otázke „či za deň, keď na pracovisku zamestnávateľa o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru vie minimálne 5 zamestnancov, z toho minimálne jeden, ktorý je členom oddelenia kontrolingu zamestnávateľa vo vzťahu k porušeniam pracovnej disciplíny možno považovať za moment, keď sa zamestnávateľ dozvedel o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru“, dovolací súd uvádza, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od posúdenia právnej otázky formulovanej žalobcom, t. j. od otázky, „kedy sa o porušení pracovnej disciplíny dozvedia akíkoľvek zamestnanci“, ale naopak od otázky, kedy sa o porušení pracovnej disciplíny dozvie „nadriadený zamestnanec dotknutého zamestnanca“. V súlade s ustálenou súdnou praxou (vid' bod 32.2.) odvolací súd v prejednávanom prípade skúmal, kedy sa o porušení pracovnej disciplíny dozvedel priamy nadriadený žalobcu, pán R. W., ktorý bol kompetentný vyvodiť, resp. iniciovať z príslušných zistení aj relevantné právne kroky vo vzťahu ku skončeniu pracovného pomeru so žalobcom. Svoje skutkové závery odvolací súd formuloval v bode 12. rozsudku a na ich základe vyvodil okamih, kedy sa zamestnávateľ dozvedel o porušení pracovnej disciplíny, teda okamih, od ktorého začala plynúť subjektívna 2-mesačná lehota na okamžité skončenie pracovného pomeru.

32.4. Poukazujúc na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že z obsahu spisu, a predovšetkým rozhodnutí súdov oboch inšancií nevyplýva, že by tieto súdy nerešpektovali tie právne závery týkajúce sa posúdenia počiatku plynutia prekluzívnej lehoty podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce, ktoré boli prijaté v konaní najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/239/2020, resp. že by sa od týchto záverov odklonili.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

34. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

35. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní, ktorej preto patrí nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.